

A woman with long dark hair, wearing a dark blue top, stands in a room. In the foreground, a piano is visible with sheet music on the stand. In the background, a person's hands are clapping. The room has warm lighting and a vase of flowers on a table.

Zangcoach Margreet Honig

**“LESGEVEN IS
MOEILIK, MAAR ZO
VERDOMD MOOI”**

Paspoort

MARGREET HONIG

Woonplaats: Amsterdam

Studie: Zang bij Annie Hermes en Corry Bijster aan het Conservatorium van Amsterdam en Evelyne Lear in Amerika

Carrière: Gaf recitals met Rudolf Jansen.

Hoofdvakdocent Zang aan het Rotterdams Conservatorium en aan het Conservatorium van Amsterdam.

Masterclasses aan de conservatoria van Zürich, Basel, Hamburg en Versailles, aan het Conservatoire National Supérieur van Parijs, de Royal Academy in Londen en het Curtis Institute in Philadelphia.

Verbonden aan operastudio's van o.a. de Beierse Staatsopera en de Letse Staatsopera

*Al dertig jaar lang vinden zangers uit de hele wereld hun weg naar **MARGREET HONIG**. Tot op de dag van vandaag is de zangpedagoge verbonden aan internationale operastudio's, masterclasses en conservatoria. Onlangs werd ze tachtig, tijd om de balans op te maken.*

Tekst: INGE JONGERMAN

Foto's: FOPPE SCHUT

“Zing die frase nog eens

en laat dan je adem vloeien.” De zangerige stem van Margreet Honig galmt door haar muziekkamer. Vanachter de vleugel geeft ze aanwijzingen aan een jonge zangeres die haar mimiek nauwkeurig bestudeert in de antieke spiegel aan de wand. “Laat die ‘Ooo’ goed resoneren, anders is het loos gebrul.” Honig rust niet voordat ze het gewenste resultaat heeft bereikt. Wanneer haar handen geen piano spelen, beelden ze uit wat ze wil horen. Haar kritiek is oprecht en gaat vaak gepaard met humor. Wanneer de les is afgelopen krijgt de sopraan nog wat tips mee voor thuis en neemt Honig afscheid met een warme omhelzing.

Heel wat grootheden hebben inmiddels het monumentale Amsterdamse pand, waar Honig vanaf haar vierde woont, aangedaan: van Ian Bostridge, Magdalena Kožená, Judith van Wanroij, Henk Neven tot aan Christian Gerhaher. Ook minder bekende zangers hielp ze verder. “Zolang ze maar muzikaal zijn”, zegt de zangpedagoge.

Ze is inmiddels tachtig jaar en doet het wat rustiger aan, wat inhoudt dat ze nog steeds een druk leven leidt. Naast haar zanglessen in Nederland, geeft ze regelmatig masterclasses in München, Basel, Parijs en Stuttgart. In 2018 kwam voor haar een lang gekoesterde wens uit met de geboorte van de Margreet Honig Foundation.

Waarom heeft u de Margreet Honig Foundation opgericht?

“Afgelopen voorjaar kwam ik bekaf thuis nadat ik wekenlang masterclasses had gegeven in het buitenland. Ik zou dat jaar tachtig worden, dus werd het tijd om mezelf de vraag te stellen: ‘Wat wil ik nou eigenlijk nog écht?’ Het antwoord was: heel veel dingen schrappen en me concentreren op wat ik nog echt belangrijk vind. Eén van die dingen was een instituut creëren waarin docenten elkaar vragen kunnen stellen en met elkaar kunnen samenwerken. Als docent is het best prettig om af en toe feedback te krijgen, zeker wanneer je net begint met lesgeven. Toen ik ruim dertig jaar geleden begon aan het Conservatorium van Rotterdam, was het voor mij ook zoeken. Het is een verdomd mooi, maar ook moeilijk vak. Lang niet voor iedere student heb je meteen een oplossing. Wat ik jammer vind, is dat veel docenten nog te veel op een eilandje zitten. Het zou zo mooi zijn om onze krachten te bundelen en zo elkaar te versterken. Met al mijn ervaring wil ik daar graag bij helpen en hoop ik tevens mijn idealen door te geven aan een jongere generatie docenten. Wanneer we

voldoende in kas hebben, is het doel om met de Foundation ook talentvolle zangers financieel te ondersteunen. Zodat ze bijvoorbeeld kunnen meedoen aan een van mijn masterclasses.”

Staan de meeste docenten wel open voor een samenwerking?

“Gelukkig steeds meer, maar het blijft soms gevoelig liggen. Je moet je tijdens onze bijeenkomsten kwetsbaar durven opstellen. Het idee is *teachers for teachers*, maar dan in het klein. Vanuit de Foundation organiseren we bijeenkomsten waarin docenten lesgeven aan een proefkonijn of zelf een student meenemen. Dan wil ik dat alle aanwezigen eerlijk zijn over tegen welke dingen ze aanlopen. Het is niet de bedoeling dat alle docenten een kopie van mij worden, dus moeten ze echt vanuit zichzelf spreken. Ik organiseer dit al in Stuttgart en Parijs en binnenkort ook in Rotterdam op het Conservatorium.

Laatst woonde ik een les van een oud-student bij, Valérie Guillorit, die zangles geeft aan het Conservatoire Supérieur in Parijs. Halverwege de les vroeg Valérie aan mij: ‘Margreet, hoe zou jij dat eigenlijk doen?’ Ik gaf wat aanwijzingen, waarna ook de student aangaf waar hij mee zat. Door dit soort interacties ontstaan vaak de mooiste dingen en dat is waar ik naartoe wil. Ik heb zo vaak gezien dat een student compleet vastliep, omdat zijn of haar docent had gezegd: ‘Dit is mijn methode en zo doen we het’. Daar kun je mij echt mee op de kast krijgen, omdat er zoveel studenten aan kapot zijn gegaan. Bovendien kun je niet iedereen laten zingen zoals je zelf zingt, je moet je echt verdiepen in wat wel en niet werkt.”

Veel zangers komen bij u, wat is uw geheim?

“Ik heb geen geheim. Wellicht dat ik het fijn vind om iets uit te leggen en dat ik geduld heb? Ik stel ook altijd veel vragen, zoals: ‘Hoe studeer je, of wat is je ideaal?’ Dan weet ik al snel wie ik voor me heb. Je moet aanvoelen wat iemand wel en niet oppikt. Soms willen ze niet, dan is het niet het goede moment. Als ik dan doorzet, stoot het af. Daarnaast ben ik altijd eerlijk tegenover mijn studenten, maar het gaat wel om de manier waarop. Wanneer iets niet goed is, zeg ik nooit: ‘Hier deugt helemaal niets van’, want dat is de meest onaardige boodschap die je als docent aan iemand kunt meegeven. Ik probeer altijd te werken vanuit opbouwende kritiek. Wanneer ik, ondanks alle gebreken, toch een mooie stem hoor en ik zie dat iemand over muzikaliteit beschikt, dan ga ik de samenwerking aan. Een zanger kan nog zo’n mooie stem hebben, als hij onmuzikaal is, blijft er niets van de muziek over.”

Uw energie lijkt onuitputtelijk, klopt dat?

“Toen ik ruim dertig jaar geleden in Rotterdam begon, had ik ook een gezin thuis. Wanneer mijn kinderen ’s avonds in bed lagen, was ik soms echt kapot. Mede doordat ik in die begintijd te veel uitging van mezelf. Ik herkende het lijden van de studenten, want al hun ontberingen had ik als zangeres ook meegemaakt. Het was

voor mij een hele zoektocht geweest om goed te leren zingen. Ik heb moeten leren om mijn energie beter te verdelen en afstand te nemen. Ik kan niet met iedere student meelijden, want vaak kloppen studenten in optimale ellende bij me aan. Maar lesgeven kost gewoon veel energie, omdat je in dat vuur moet blijven om je boodschap goed over te brengen. Dan pas kan je iemand écht laten begrijpen waar het om gaat.”

Draait uiteindelijk alles om zelfvertrouwen?

“Jazeker, en dat heeft niets te maken met niveau, want niet iedereen kan een ster worden. Dat bespreek ik ook met mijn leerlingen. Het is veel belangrijker dat je er plezier in hebt dan te streven naar het onmogelijke. Dat is ook een van de redenen waarom ik zo blij ben met de Foundation. Het gaat niet alleen maar om techniek, maar ook om een sfeer waarin we elkaar vertrouwen schenken. Een plek waar meerdere leraren tegelijkertijd lesgeven en het leuk vinden om met elkaars leerlingen aan tafel te zitten. Ik ben heel blij dat er zoveel van mijn (oud-)studenten met hartstocht zijn gaan lesgeven. Wanneer ik ze weleens vraag waarom dat zo is, zeggen ze soms: ‘Omdat jij er altijd zoveel plezier in had’. Een groter compliment kan ik niet krijgen.” «

Wat zeggen (oud-)studenten en docenten over Margreet Honig?

Magdalena Kožená: “Een ontmoeting met Margreet is een ervaring die je nooit meer vergeet. Ze heeft een zeer persoonlijke benadering. Daarnaast is Margreet een van de weinige mensen die helemaal snapt dat je lichaam en geest volledig moeten samenwerken om met plezier te kunnen zingen en jezelf helemaal te kunnen geven. Bij haar is het glas altijd halfvol.”

Christian Gerhaher: “Haar lessen zijn speciaal, omdat ze het eigene respecteert van de persoon aan wie ze lesgeeft. Ze houdt niet van artistieke clichés, waardoor de originaliteit van jonge zangers niet om zeep wordt geholpen. Bovendien is het een heerlijk, invoelend mens.”

Henk Neven: “Margreet ken ik al zo’n twintig jaar, waarvan het grootste deel als zanger en tegenwoordig ook als docent. We werken regelmatig samen en wanneer ze langskomt bij mijn zangklas van het Rotterdams Conservatorium, is het altijd feest. Ik bewonder haar enorme mensenkennis, inlevingsvermogen en haar blijvende honger om een stem echt te begrijpen.”

Hanneke de Wit: “Margreet heeft geen standaardmanier van doceren. Haar lessen voelen als een ‘private dance’. Ze heeft humor en benadrukt regelmatig dat er meer is in het leven dan zingen. Inmiddels ben ik nu een kleine tien jaar hoofdvakdocent aan het Prins Claus Conservatorium. Ik heb Margreet heel vaak om advies gevraagd en dat doe ik nog steeds weleens. Dus ja... hoe meer openheid, hoe beter, wat mij betreft. Ik draag haar Foundation dan ook een warm hart toe.”

Voor meer informatie: www.margreethonigfoundation.com